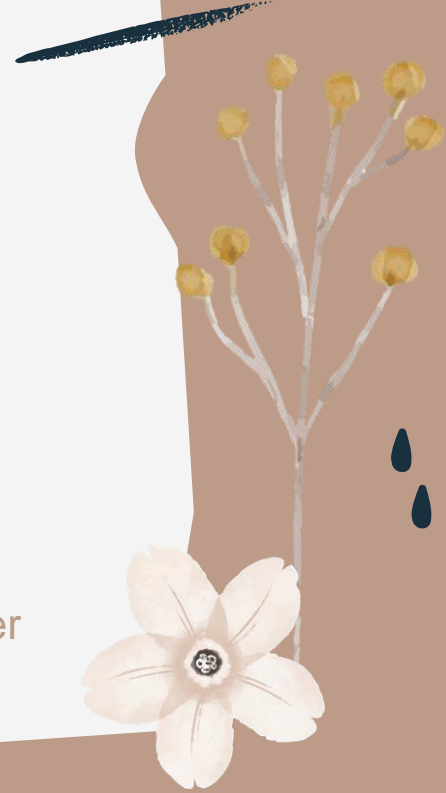
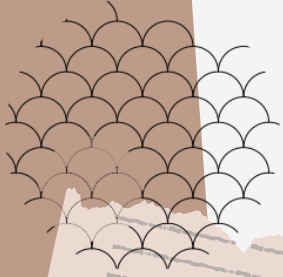

Kariyer Psikolojik Danışmanlığında Kullanılan Modeller

Çiçek Modeli, Kariyer Tekeri Modeli, Kariyer
Yelkenlisi Modeli ve Kariyer Sistemleri
Belirleyicileri Modeli

Sunu Planı

01

Kariyer Tekeri
Modeli

02

Kariyer Yelkenlisi
Modeli

03

Kariyer Sistemleri
Belirleyicileri

04

Çiçek Modeli

01

Kariyer Tekeri Modeli

Kariyer Tekeri Modeli

- Amundson ve ark. (2005) tarafından geliştirilmiştir.
- Danışanın kariyer gelişimini etkileyen bireysel ve bağlamsal özelliklerini belirleyebilmesini sağlamaktadır.
- Kariyer Tekeri Modeli içinde sekiz alt boyut (teker dilimi) bulunmaktadır.
- Kariyer desteğine ihtiyaç duyan bireyler bu modeli kendi başına uygulayabilecekleri gibi bir uzmanın desteğiyle de yapabilir.

(Amundson ve diğerleri, 2005).

Kariyer Tekeri Modeli

- Amundson ve ark. (2005) tarafından geliştirilmiştir.
- Bireyin her bir teker dilimiyle ilgili öğrenmeler gerçekleştirebilmesi, keşfedebilmesi için temelinde nitel değerlendirme araçlarının varsayımlarına dayanan etkinlikler uygulanmaktadır.
- Modelin her bir boyutu, birey için en uygun olabilecek seçeneklere ulaşabilmesi amacıyla test dışı teknikler aracılığıyla uygulanmaktadır.

(Amundson ve diğerleri, 2005).

Kariyer Tekeri Modeli

1. İlgiler
2. Beceriler
3. Kişisel özellikler
4. Değerler
5. Birey için önemli olan kişiler
6. Öğrenim deneyimleri
7. İş/Yaşam Deneyimleri
8. Kariyer Fırsatları

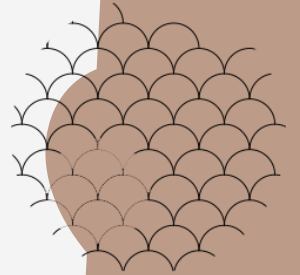
Vaka Analizi!

Birlikte öğrenelim

02

Kariyer Yelkenlisi Modeli

Kariyer Yelkenlisi Modeli

- Korkut-Owen ve ark. (2010) tarafından geliştirilmiştir.
- Kariyer Yelkenlisi Modeli (KYM), kariyer seçimi etkileyen bireysel, sosyal, politik, ekonomik, yasal ve sisteme ilişkin özellikler ve şans etmenlerine temellendirilerek geliştirilmiştir.
- Modelde kariyer seçme süreci, metaforik olarak rotasını belirlemeye çalışan ve bu rotada ilerlemek isteyen bir yelkenlinin yolculuğuna benzetilmektedir. Bireylerin kariyer yolculuklarının yönünü belirleyen önemli etkenlerden olan bireysel özellikleri kariyer yelkenlisinin gövdesi biçiminde sembolleştirilmiştir.

Kariyer Yelkenlisi Modeli

- Korkut-Owen ve ark. (2010) tarafından geliştirilmiştir.
- Kariyer seçimi ve kariyer gelişimi etkileyen etmenlerin ikincisi olan sosyal özellikler modelde, kariyer yelkenlisinin bir yelkeni ile temsil edilmektedir. Yelkenlinin ikinci yelkeni de politik, ekonomik, yasal ve sisteme ilişkin(sistemik) özellikleri simgelemektedir.
- Yelkenlinin hareket etmesi için gereken; ancak kontrol edilemeyen ve ön görülemeyen rüzgar ve dalga etkisi, yadsınmaması gereken bir etmeni, başka değişle şansını temsil etmektedir.

we are one

Kariyer Yelkenlisi Modeli

1. Bireysel Etmenler
2. Sosyal Etmenler
3. Sistemik, Politik, Yasal Etmenler
4. Şans

Uygulama!

Birlikte öğrenelim

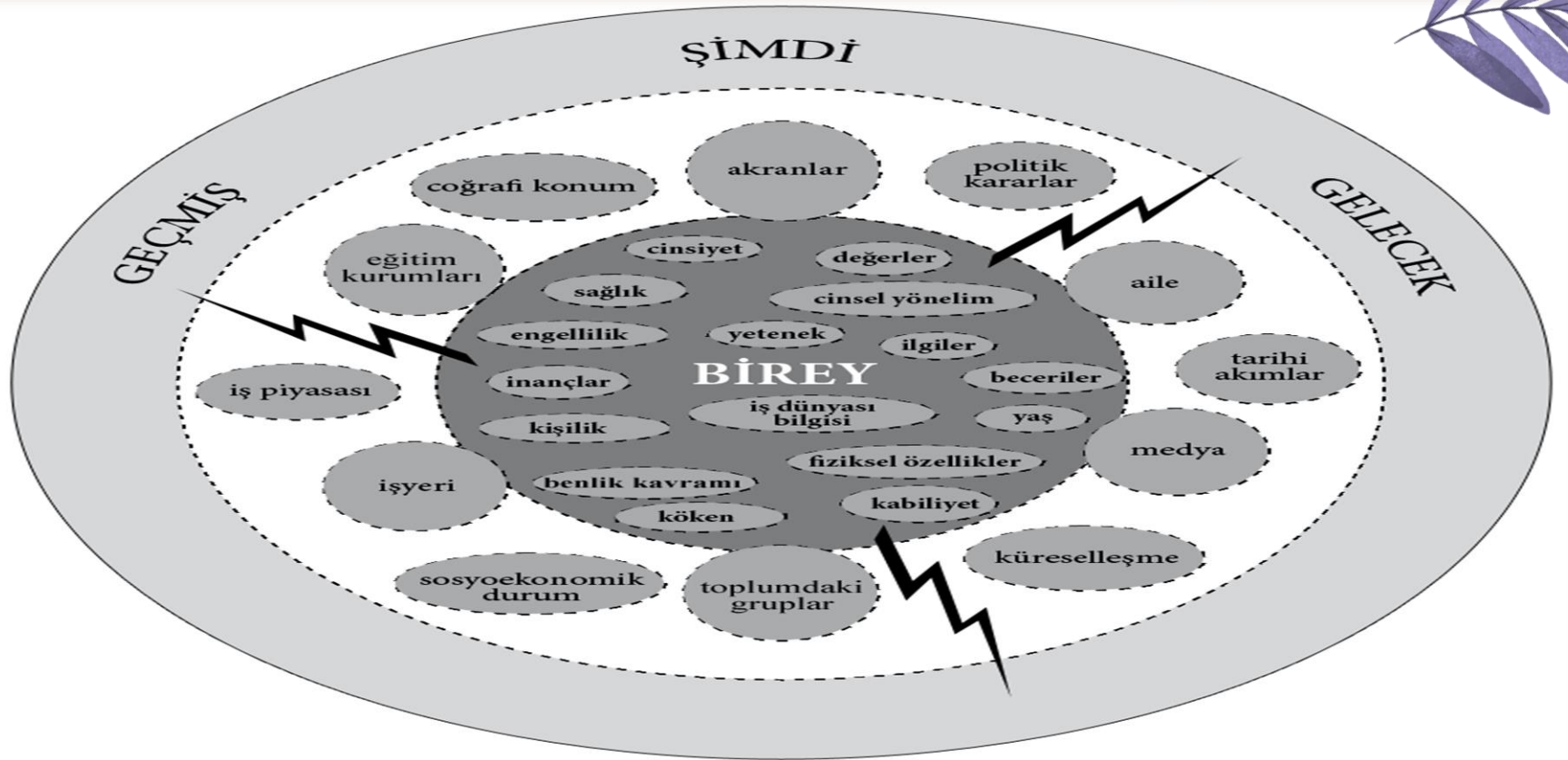
03

Kariyer Sistemleri Belirleyicileri Modeli

Kariyer Sistemleri Belirleyicileri Modeli

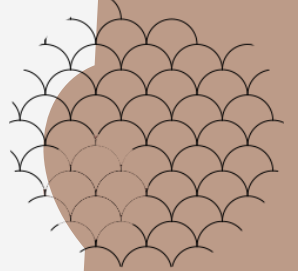
- McMahon ve Patton (1995;2004) tarafından geliştirilmiştir.
- Sistemler Kuramı Yaklaşımının varsayımlarını açıklamak amacıyla oluşturulmuştur.
- Sistemler Kuramı Yaklaşımı Bronfenbrenner'in ekolojik yaklaşımından yararlanılarak geliştirilmiştir. Bu nedenle Kariyer Sistemleri Belirleyicileri Modelinde bireysel sistem, sosyal sistem ve çevresel-toplumsal sistemler yer almaktadır.

- sürecin süreğen ve tekrar edici olması
- zamanla oluşan değişim
- ⚡ şans

04

Çiçek Modeli

Bolles'un iek Modeli

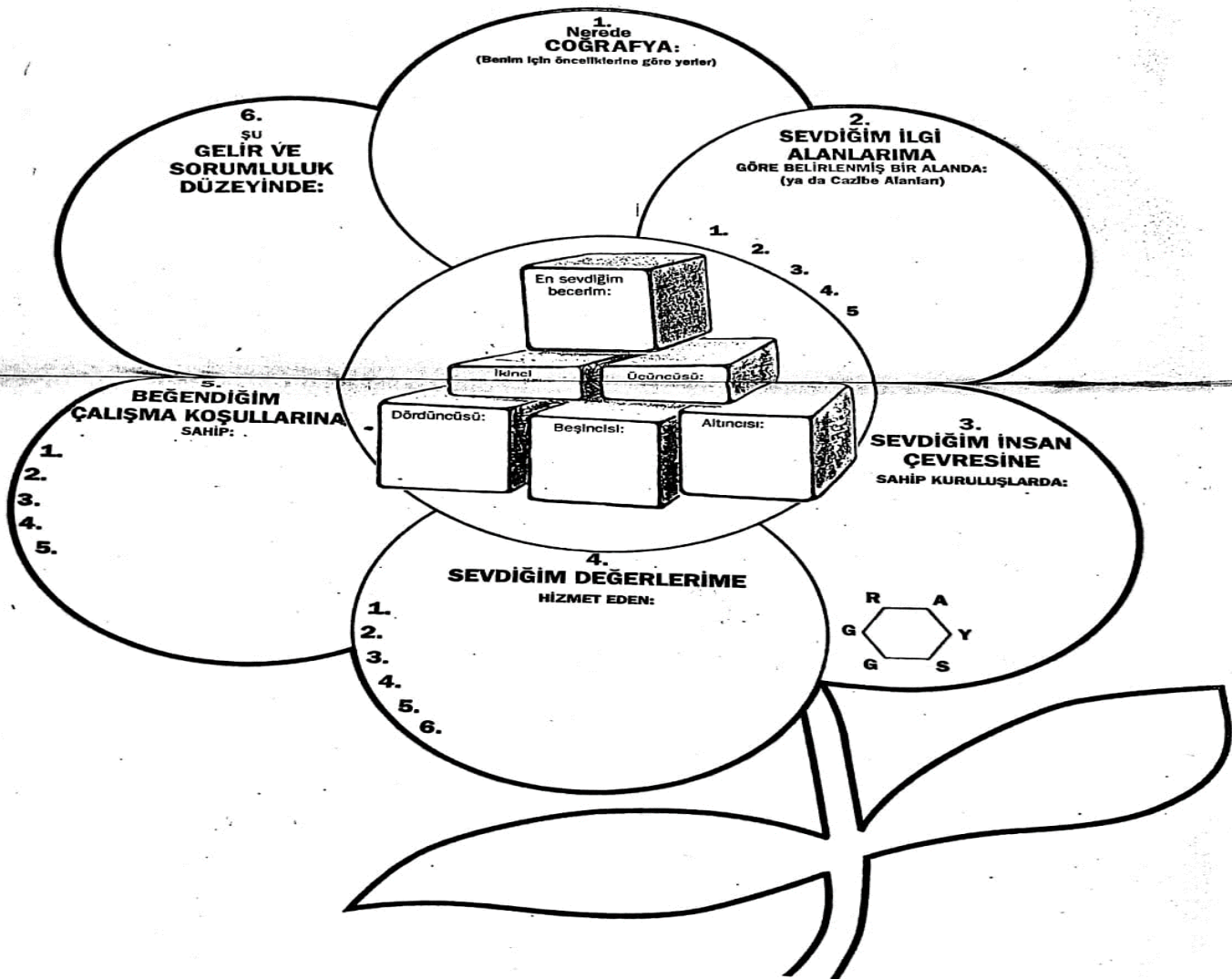
- Birey iek Modelini kullanarak kariyer gelişimine ilişkin uygun iek diyagramı oluşturmaktadır.
- iek diyagramının oluşabilmesi için diyagramda yer alan her bir başlığa ilişkin sorular cevaplanmalı, görüşmeler yapılmalı ve/veya bilgiler toplanmalıdır.
- Temel amaç bireyin kariyer kararını verirken daha az güçlük yaşamasıdır.

Bolles'un Çiçek Modeli

- Çiçek diyagramının merkezinde hayat hikayelerine dayalı olarak oluşturulması planlanan beceriler olmak üzere Çiçek Modeli'nde toplam 6 taç yaprak bulunmaktadır.
- Bireyler her bir taç yaprakta yer alan sorulara cevap vererek veya verilen görevleri yaparak çalışma koşulları, mesleki değerler, ilgiler gibi özelliklere dair farkındalık kazanmakta ve bilgiler elde etmektedir.

Bolles (1998)

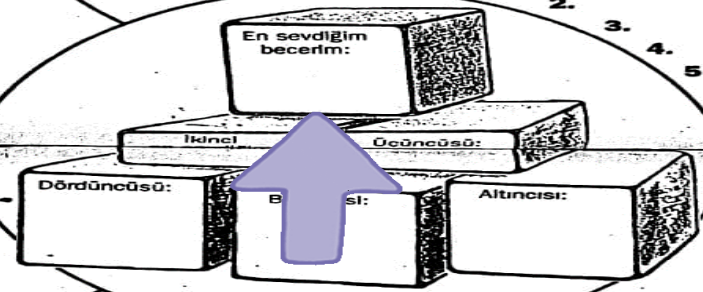
Çiçek Modeli

1. Nerede
COĞRAFYA:
(Benim için önceliklerine göre yerler)

6. ŞU
GELİR VE SORUMLULUK DÜZEYİNDE:

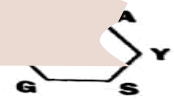
2. **SEVDİĞİM İLGI ALANLARIMA GÖRE BELİRLENMİŞ BİR ALANDA:**
(ya da Cazibe Alanları)

5. **BEĞENDİĞİM ÇALIŞMA KOŞULLARINA SAHİP:**

3. **SEVDİĞİM İNSAN ÇEVRESİNE SAHİP KURULUŞLARDA:**

Yedi Başarı Öyküsü

1. Nerede
COĞRAFYA:
(Benim için önceliklerine göre yerler)

6. ŞU
GELİR VE SORUMLULUK DÜZEYİNDE:

2. **SEVDİĞİM İLGI ALANLARIMA GÖRE BELİRLENMİŞ BİR ALANDA:**
(ya da Cazibe Alanları)

1. 2. 3. 4. 5.

En sevdiğim becerim:

İkinci:

Üçüncüsü:

Dördüncüsü:

Beşincisi:

Altıncısı:

5. **BEĞENDİĞİM ÇALIŞMA KOŞULLARINA SAHİP:**

3. **SEVDİĞİM İNSAN ÇEVRESİNE SAHİP KURULUŞLARDA:**

1. 2. 3. 4. 5.

4. **SEVDİĞİM DEĞERLERİME HİZMET EDEN:**

1. 2. 3. 4. 5. 6.

1. Nerede
COĞRAFYA:
(Benim için önceliklerine göre yerler)

Konu

6. ŞU
GELİR VE
SORUMLULUK
DÜZEYİNDE:

2. SEVDİĞİM İLGİ
ALANLARIMA
GÖRE BELİRLENEN BİR ALANDA:
(ya da Çalıştığım alanları)

İnsan

5. BEĞENDİĞİM
ÇALIŞMA KOŞULLARINA
SAHİP:

Nesne

3. SEVDİĞİM İNSAN
ÇEVRESİNE
SAHİP KURULUŞLARDA:

4. SEVDİĞİM DEĞERLERİME
HİZMET EDEN:

Ne biliyorum, Nasıl yardım etmek istiyorum, Hangi araçları seviyorum

1. Nerede
COĞRAFYA:
(Benim için önceliklerine göre yerler)

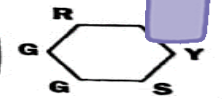
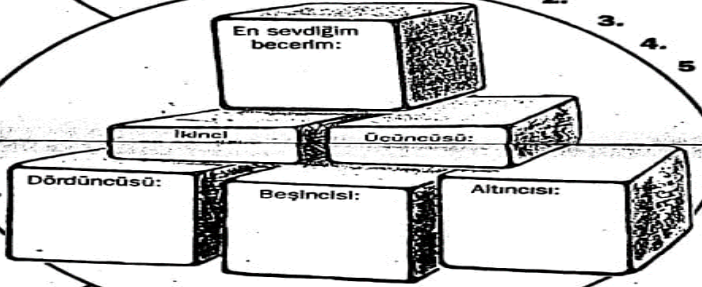
6. ŞU
GELİR VE SORUMLULUK DÜZEYİNDE:

2. **SEVDİĞİM İLGI ALANLARIMA**
GÖRE BELİRLENMİŞ BİR ALANDA:
(ya da Cazibe Alanları)

5. **BEĞENDİĞİM ÇALIŞMA KOŞULLARINA SAHİP:**

4. **SEVDİĞİM DEĞERLERİME HİZMET EDEN:**

3. **SEVDİĞİM İNSAN ÇEVRESİNE SAHİP KURULUŞLARDA:**

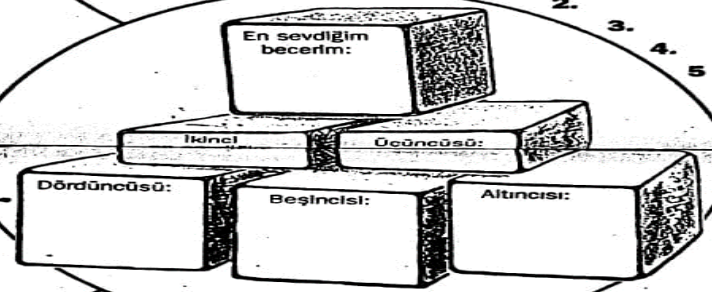
Holland Kendini Araştırma Ölçeği vs. Bolles

1. Nerede
COĞRAFYA:
(Benim için önceliklerine göre yerler)

6. ŞU
GELİR VE SORUMLULUK DÜZEYİNDE:

2. **SEVDİĞİM İLGI ALANLARIMA**
GÖRE BELİRLENMİŞ BİR ALANDA:
(ya da Cazibe Alanları)

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

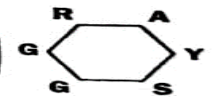
5. **BEĞENDİĞİM ÇALIŞMA KOŞULLARINA SAHİP:**

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

3. **SEVDİĞİM İNSAN ÇEVRESİNE SAHİP KURULUŞLARDA:**

4. **SEVDİĞİM DEĞERLERİME HİZMET EDEN:**

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.

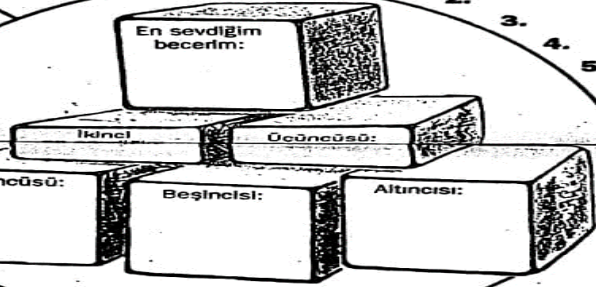

1. Nerede
COĞRAFYA:
(Benim için önceliklerine göre yerler)

2. **SEVDİĞİM İLGI ALANLARIMA**
GÖRE BELİRLENMİŞ BİR ALANDA:
(ya da Cazibe Alanları)

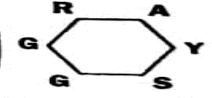
6. **ŞU GELİR VE SORUMLULUK DÜZEYİNDE:**

5. **BEĞENDİĞİM ÇALIŞMA KOŞULLARINA SAHİP:**

3. **SEVDİĞİM İNSAN ÇEVRESİNE SAHİP KURULUŞLARDA:**

4. **SEVDİĞİM DEĞERLERİME HİZMET EDEN:**

Statü & Gelir

Uygulama!

Birlikte öğrenelim